

Vision og grundlag

Vision

- › Vejen vil inspirere, udruste og give praktisk hjælp til at oplære børn og unge i den kristne tro, for at de kan kende og elske Jesus Kristus og tjene næsten.
- › Vejens målgruppe er primært klub-, forenings- og børnekirkeledere, sekundært menighedsledere samt børnenes/de unges forældre. Vejen vil knytte bånd og bygge relationer mellem disse.
- › Vejen baseres på, at børn og unge er ligeværdige og aktive medmennesker i forhold til forældre og ledere, som dog har hovedansvaret for trosoplysningen.
- › Vejen rummer en trosoplysningsplan med tilhørende materialer af både bibel-kronologisk og tematisk karakter, bygget op i faser, der matcher børnenes og de unges udvikling, alder og modenhed.
- › Vejen bygger på en evangelisk-luthersk forståelse af dåben, troen og trosoplysningen.

Grundlag

BIBELSKE PEJLEMÆRKER

I Det gamle Testamente er det intentionen, at børnene skal høre om og inddrages i Guds historie (2 Mos 12,25f; 5 Mos 6,4f; Sl 78,3f; Ordsp 22,6 m.fl.). De skal ikke bare være fortrolige med Guds historie, men med Gud selv. Det var gennem beretningerne om Guds folks historie og Guds åbenbaring, at deres ærefrygt og tillid til Gud tog form.

Jesus siger: "Lad de små børn komme til mig" (Mark 10,14) og: "Hvis ikke I vender om og bliver som

børn, kommer I slet ikke ind i Himmeriget. (...) Men den, som bringer en af disse små, som tror på mig, til fald, var bedre tjent med at få en møllesten hængt om halsen og blive sænket i havets dyb" (Matt 18,3 og 6). Dermed markerer Jesus, at børn er genstand for hans særlige omsorg, og at de er forbilleder for de voksne, når det handler tillid og modtagelse af Guds rige.

Børn såvel som voksne frelses ved dåb og tro. Voksnes opgave er at styrke og bevare troen hos børn. Jesu kærlighed til børn og børns fuldgyltige værdi får ham til kraftigt at advare alle voksne imod at hindre børns tro.

Børnene er også medtænkt, når Jesus giver sine disciple en verdensomspændende opgave: "Mig er givet al magt i himlen og på jorden. Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn, og idet I lærer dem at holde alt det, som jeg har befaleet jer. Og se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende" (Matt 28,18-20; jf. Mark 16,15f;).

"Alle folkeslagene" indbefatter naturligvis børn. Praksis i den første kristne kirke vidner da også om, at hele husstande blev døbt (ApG 16,15,33f; 18,8; 1Kor 1,16). Børnene var med i menigheden lige fra den tidligste kristendom.

Dåben er et renselsesbad, hvor den døbte får syndernes forladelse. Dåben er begyndelsen på et nyt liv, nemlig troens liv. Barnedåben viser, at troen ikke er en præstation eller kvalitet, som kræves af barnet, men at den er en gave fra Gud.

Skal det liv, som er givet i dåben, udfoldes, må der ske en oplæring i troen – gennem spejling i bibelfortællingen, forkyndelsen og de voksnes eksempel. Trosoplysningen sigter ikke blot på en tillært praksis, men på en indføring og indlevelse i den virkelighed, barnet er sat ind i ved dåben.

Trosoplæringen har både et forkyndende aspekt, et undervisende aspekt og et praksisaspekt. I forkyndelsen stilles børnene for Guds ansigt og får lov at høre, hvad han har at sige til dem. I undervisningen arbejder de på mange forskellige kreative og kundskabsmæssige måder med at forstå, hvad kristen tro og kristent liv går ud på. Og gennem at praktisere troen i fx sang, bøn, kristen tjeneste og næstekærlighed får de mulighed for at leve sig ind i troen og udtrykke den.

HVORFOR VEJEN?

Vejen er valgt som navn for denne trosoplæringsplan af flere grunde:

- › Vi ønsker, at børns og unges mange vejvalg finder sted ud fra troen på Jesus Kristus og ud fra ønsket om at tjene næsten, og selv leve sundt og godt.
- › Jesus Kristus kalder sig selv for "vejen, sandheden og livet" (Joh 14,6), og de første kristne kaldtes følgere af Vejen (ApG 19,9 og 24,14).
- › Både Det gamle og Det nye Testamente taler om at lede børn og unge på Herrens veje eller den rette vej (fx Jer 6,16; Ordsp 2,6-10; Ordsp 22,6; Luk 1,19; Luk 3,4-6).
- › Titlen sigter også til Luk 24,32: "De sagde til hinanden: "Brændte vore hjerter ikke i os, mens han talte til os på vejen og åbnede Skrifterne for os?" Vejen ønsker på tilsvarende vis, at voksne vandrer på livets vej med børn og unge – og åbner Skrifterne for dem. Medvandring er en del af Vejens DNA.

I det følgende uddybes de korte formuleringer i ovenstående formål.

TID OG EVIGHED. JESUS OG MIN NÆSTE

Vejen vil inspirere, udruste og give praktisk hjælp til at oplære børn og unge i den kristne tro, for at de kan kende og elske Jesus Kristus og tjene næsten.

"At kende og elske Jesus" har perspektiver for både tid og evighed.

Hvad det sidste angår, handler det om at skabe, nære og bevare troen, så det fører til evig frelse for børn og unge.

Hvad det første angår, handler det om at skabe, nære og bevare troen, så det fører til et liv i få eller mange år på denne jord i efterfølgelse af Jesus Kristus – et liv, som bliver til gavn og glæde for andre mennesker, og for børnene og de unge selv – selv om vi ikke bliver fri for uforståelige ting, vanskeligheder, lidelser og død.

Målet søges nået ved at inspirere, udruste og give praktisk hjælp til at oplære børn og unge i den kristne tro med henblik på personlig stillingtagen.

Over for hvem og hvordan uddybes i de følgende punkter.

HJEM OG MENIGHED

Vejens målgruppe er primært klub-, forenings- og børnekirkeledere, sekundært menighedsledere samt børnenes/de unges forældre. Vejen vil knytte bånd og bygge relationer mellem disse.

Udgangspunktet for Vejen er, at forældrene har det primære mandat til at vælge, hvilken tro og hvilket livssyn, deres børn skal præges med. For kristne forældre, der har valgt at lade deres børn døbe, er forældrene derfor dem, der har det primære ansvar for børnenes kristne oplæring.

Det sker først og fremmest gennem et levet liv i hverdagen, hvor den kristne tro ikke blot formidles teoretisk, men praktisk, fx ved kirkegang og praktisk kristen livsstil, skønt det sker på ufuldkommen vis. Den kristne oplæring finder også sted, når forældre beder sammen med barnet, fejrer dets dåbsdag, taler med barnet om Gud og tro, og når man læser fra Bibelen eller kristne bøger for børn.

De fleste forældre vil imidlertid have behov for – og glæde af – at alliere sig med en kristne menighed om trosoplæringen. Menigheden har desuden et eget mandat til at deltage i trosoplæringen, fordi barnet blev døbt ind i den kristne menighed.

Trosoplæringen finder sted ved menighedens normale samlinger, hvor børnene også deltager; men i langt de fleste tilfælde er det naturligt, at menigheden også har specifikke tilbud til børn og unge i form af børne- eller juniorklub, (mini)konfirmand-undervisning, junior- eller teenklubber eller ungdomsforeninger (herafter kaldet "klubben" eller "klubber").

Om disse klubber drives af en folkekirke, en fri-menighed, et missionshus eller lign. er i denne sammenhæng underordnet. Det afgørende er, at kristne menigheder driver kristne klubber for børn og unge.

Det er et erklæret mål for Vejen at inspirere, udruste og give praktisk hjælp til såvel hjem og menighed som klubber – og at bringe disse sammen, så trosoplæringen koordineres, så børn, unge og voksne oplever sammenhæng mellem, hvad der sker i hjemmet, menigheden og klubben.

Medarbejderne i de kristne klubber er Vejens primære målgruppe, men altså med stadig udsyn til og kontakt med forældre og menighedsledere.

Afhængigt af lokale forhold kan det også være naturligt at koordinere med en evt. kristen friskole på stedet.

LIGEVÆRDIG ASYMMETRI

Vejen baseres på, at børn og unge er ligeværdige og aktive i forhold til forældre og ledere, som dog har hovedansvaret for trosoplæringen.

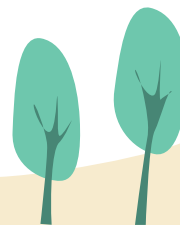
I trosoplæringen er det ikke sådan, at den voksne er aktiv, mens barnet er passivt, eller at den voksne udelukkende er den givende, mens barnet udelukkende er den modtagende. Barnet er også aktivt og givende, mens den voksne også er passiv og modtagende. I den ideelle trosoplæring er der en dyb interaktion mellem voksen og barn.

Mange voksne, som har haft ansvar for trosoplæring, har erfaret, at det også kan give den voksne meget – hvad enten det drejer sig om børnenes spørgsmål eller svar, deres tanker, ord og handlinger, eller deres lytten-de, åbne attitude og deres glæde, tillid og trosfrimodighed.

Det døbte barn er altså et fuldværdigt medlem af den kristne menighed og bidrager – netop som barn – til helheden.

Men der er en asymmetri mellem barn og voksen – også i trosoplæringen. Forældrene og i næste omgang andre omsorgspersoner har myndighed og autoritet i forhold til barnet, som endnu ikke er modent til at tage fuldt ansvar for sit eget liv. Desuden har den voksne længere livserfaring og større overblik. Den ligeværdige asymmetri fremgår også af det fjerde bud: Du skal ære din far og din mor.

Den ligeværdige asymmetri tjener barnets bedste. Den eksisterer for barnets skyld, således at det kan opdrages og oplæres til menneskelig og kristelig selvstændighed. Denne selvstændighed er nemlig det mål, som opdragelsen og oplæringen sigter imod. Dermed opstår det pædagogiske paradoks, som også er uhyre væsentligt for trosoplæringen, nemlig at den voksne for barnets selvstændigheds skyld for en tid må udøve myndighed over barnet. Men denne myndighed må aldrig misbruges til at kue, indoktrinere eller intimisere børn eller unge.

Den ligeværdige asymmetri indebærer for alle, der deltager i barnets trosoplæring, et ansvar for at beskytte barnet, hvis det fx tildeles et ansvar, som det ikke er modent til, eller hvis barnet ikke tildeles et ansvar, som det faktisk er modent til. Det kan også dreje sig om at beskytte barnet mod åndelig understimulering, altså at barnet ikke får den trosoplæring, som er til dets bedste.

MATERIALER

Vejen rummer en trosoplæringsplan med tilhørende materialer af både bibel-kronologisk og tematisk karakter, bygget op i faser, der matcher børnenes og de unges udvikling, alder og modenhed.

Vejen er en trosoplæringsplan, som over en årrække udvikler pædagogisk tidssvarende materialer med en kombination af

- › bibelkronologisk stof (bibelhistorie),
- › tematisk stof, som belyser emner fra den kristne troslære og etik (katekismusstof)
- › tidsaktuelt stof, som er af særlig relevans for børn og unge i vores tid, præget af fx sekularisering, pluralisering og relativisme.

Denne opdeling skal ikke forstås sådan, at kun det tidsaktuelle stof har med børns og unges hverdag at gøre. Også det bibelkronologiske og det tematiske stof bør relatere til børnenes og de unges aktuelle hverdag og liv. Men det tidsaktuelle stof sætter direkte fokus på aktuelle forhold – som fx køn, selvværd, kammerater og klimaudfordringer – i lys af den kristne tro.

Materialet, som i første omgang bliver udviklet for aldersgrupperne 6-9 år og 10-13 år, er bygget op omkring fire faser, der matcher børnenes og de unges udvikling, alder og modenhed. De to øvrige aldersgrupper er 0-5 år og 14-17 år.

EVANGELISK –LUTHERSK GRUNDLAG

Vejen bygger på en evangelisk-luthersk forståelse af dåben, troen og trosoplæringen.

Vejen bygger på den evangelisk-lutherske tro. Det betyder ikke, at Luthers lille Katekismus og Den augsburgske Bekendelse, som er den danske Folkekirkes bekendelsesskrifter, er vigtigere end Jesus og Bibelen, men at de er vigtige for at forstå Jesus og Bibelen rigtigt.

I Den augsburgske Bekendelse artikel 9 står der: "Om dåben lærer de [evangelisk-lutherske menigheder], at den er nødvendig til frelse, og at Guds nåde til-

bydes gennem dåben, og at børn skal døbes, for at de ved at frembæres ved dåben for Gud kan blive taget til nåde af Gud”.

Det betyder, at det lille barn får troens gave, syndernes forladelse og det evige liv i dåben, hvilket er udgangspunktet for trosoplæringen. Troen er imidlertid levende, og som alt andet levende kan den dø, fx hvis den ikke bliver næret. Derfor er det afgørende, at den tro, som barnet eller den unge fik i dåben, bliver næret livet igennem, fx gennem den trosoplæring, som Vejen drejer sig om.

Der kan imidlertid komme børn i klubben, som ganske vist er døbt, men deres trosliv er stærkt undernæret. For denne gruppe af børn og unge er det vigtigt, at klubben gennem forkyndelse, undervisning og

praksis (jf. side 2) nærer barnets / den unge svækkede trosliv, så det blomster op ved Helligåndens virke.

Troen kan også dø, hvis den troende fraskriver sig troen. Det kan også hænde for børn og unge, at de bevidst fravælger troens fællesskab med Gud. Dersom der er sådanne børn eller unge i hjem, menighed eller klub, er trosoplæringens opgave at vække troens liv og føre disse børn og unge tilbage til deres dåbs nåde; men ny dåb er hverken nødvendig eller rigtig.

Hvis der er børn, fx i en klub, som ikke er døbt, er det trosoplæringens opgave at nære eller vække troens liv med henblik på senere dåb, jf. Jesu ord: ”Den, der tror og bliver døbt, skal frelses, men den, der ikke tror, skal dømmes”. (Mark 16,16).

